

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
MATEŘSKÉ ŠKOLY SPECIÁLNÍ**

**S veselou písničkou
projdeme naší školičkou**

**Základní škola a Mateřská škola – Dětské centrum Hranice
pobočný spolek pro pomoc postiženým dětem
Struhlovsko 1424, 753 01 Hranice 1**

Motto: „Kdo si zpívá krásu vidí, nikomu nic nezávidí.“

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM MATEŘSKÉ ŠKOLY SPECIÁLNÍ

Číslo jednací: 1ŠVPMŠSP/2022

Schválen školskou radou: 23. 8. 2022

Platnost dokumentu: 1. 9. 2022 – 31. 8. 2025

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání je zpracován na základě požadavků stanovených v RVP PV.

Jeho platnost je plánovaná na období 3 let s pravidelnou aktualizací.

V Hranicích dne 1. 9. 2022

Mgr. Zdeněk Škrobánek (ředitel školy)

OBSAH

- 1. Identifikační údaje**
- 2. Charakteristika školy**
- 3. Podmínky vzdělávání**
- 4. Organizace vzdělávání**
- 5. Charakteristika vzdělávacího programu**
  - 5.1. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných**
  - 5.2. Vzdělávání dětí mladších tří let**
  - 5.3. Autoevaluace mateřské školy a hodnocení výsledků vzdělávání**
- 6. Vzdělávací obsah**
  - 6.1. Podzim se chlubí dětem**
  - 6.2. Vločky, vločky, bílé peří**
  - 6.3. Přišlo jaro, kdo ho semnou pozdraví?**
  - 6.4. Louka voní létem**
- 7. Přehled o evaluační činnosti školy**
  - 7.1. Dokumenty školy – ŠVP, TVP**
  - 7.2. Průběh vzdělávání**
  - 7.3. Podmínky vzdělávání**
  - 7.4. Spolupráce**
- 8. Přílohy**
  - 8.1. Plán pedagogických porad a třídních schůzek**
  - 8.2. BOZP**

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Předkladatel ŠVP: Základní škola a Mateřská škola – Dětské centrum Hranice
pobočný spolek pro pomoc postiženým dětem
Struhlovsko 1424
753 01 Hranice

IČO: 62350366

Zřizovatel školy: Sdružení pro pomoc postiženým dětem Hranice
Struhlovsko 1424
753 01 Hranice

Zpracovatelé ŠVP: učitelky MŠSP

Ředitel školy: Mgr. Zdeněk Škrobánek
E-mail: skrobane.z@seznam.cz

Kontakt: 603 823 641 – ředitel školy
581 604 317 – ZŠ, MŠ, MŠSp

Webová stránka: www.detskecentrumhranice.cz

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola speciální je součástí komplexu ZŠ a MŠ – DC Hranice, který zahájil svou činnost 1. 9. 1994. Zřizovatelem je sdružení, které jmenovalo ředitele Mgr. Zdeňka Škrobánka do vedení tohoto zařízení. Zařízení vzniklo přebudováním jednopatrové budovy bývalých jeslí.

ZŠ a MŠ – Dětské centrum Hranice je soukromým vzdělávacím zařízením, které tvoří mateřská škola, mateřská škola speciální, základní škola praktická a základní škola speciální. Maximální kapacita žáků základní školy je 26 žáků, mateřskou školu speciální 10 dětí a mateřskou školu 25 dětí. Část dětí tvoří uživatelé služeb Domova „Větrný mlýn“ Skalička, část uživatelé služeb Dětského domova a školní jídelny Hranice a část tvoří děti z Hranic a okolí.

Žáky mateřské školy speciální jsou děti od 3 do 6 – 7 let (nejdříve však od dvou let) se speciálními vzdělávacími potřebami (např. s poruchami komunikačních schopností, poruchami sluchu, zraku a poruchami kombinovanými). Pokud není kapacita MŠSp naplněna, mohou zde být integrovány děti bez speciálních vzdělávacích potřeb.

Škola je umístěna nedaleko centra města Hranice v patrové budově. Součástí budovy je tělocvična, keramická dílna, kuchyně s jídelnou, sauna a koupelna s masážní vanou, ředitelna, sborovna, šatny, kabinety a místnost pro výuku řečové výchovy logopedem. Do suterénu je zabudovaná plošina pro přepravu imobilních žáků.

Budova je umístěna uprostřed zahrady, která je vybavena dvěma pískovišti, průlezkami, zelení pro míčové hry a dráhou pro jízdu na kolečkových bruslích, koloběžkách, kolech a ostatních dopravních prostředcích.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola je primárně škola pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami a je jednotřídní. Vchází se do ní vedlejším vchodem po malém schodišti. Zde je umístěna informační nástěnka pro rodiče. V šatně má každé dítě svoji skříňku a je zde společný botník. Pro imobilní děti je zde přebalovací pult. Na stěnách visí nástěnky s pracemi dětí.

MŠSp je umístěna v jedné velké třídě, která je rozdělena dvěma příčkami. Vznikly tak tři místnosti. Mezi druhou a třetí místností jsou zabudovány částečně prosklené dveře. Z druhé místnosti tak vznikla uzavíratelná místnost, která v případě potřeby poskytuje dětem relaxační zázemí.

První místnost je určena především pro výchovu a vzdělávání dětí, ale také jako herní koutek. Je zde umístěna magnetická tabule, CD přehrávač, skříň s hračkami, plastový řemeslnický ponk a kuchyňka, logopedické zrcadlo. Podlahová plocha je pokryta kobercem.

V **druhé místnosti** je umístěn klavír, dětská sedací souprava, kuličkový bazén, police s peřinami, polštáři a lehátka, malá knihovnička. Slouží jako relaxační koutek, místo pro individuální činnosti a v odpoledních hodinách je využívána k odpočinku dětí. Každé dítě má své stálé místo k odpočinku. Podlahová plocha je pokryta částečně kobercem a částečně linoleem.

V **třetí části** je umístěna kuchyňská linka se spotřebiči, dva stoly různé výšky a židličky pro děti. Každé dítě má svoji židli označenou jménem a obrázkem. Tato místnost slouží ke stravování dětí a k výtvarným nebo pracovním činnostem. Součástí jsou také dvě umyvadla s bateriemi s namíchanou vodou. Podlaha je pokryta dlažbou.

Radiátory ve všech místnostech jsou opatřeny kryty.

Třídy jsou dostatečně osvětleny světly ve všech částech. Okna jsou vybavena žaluziemi proti slunečnímu svitu.

Dětský nábytek je hygienicky nezávadný, bezpečný, estetický a přizpůsobený antropometrickým požadavkům. Některé děti mají své speciální pomůcky.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku, je průběžně doplňováno a obnovováno, učitelky plně využívají všech pomůcek. Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení. Herna je pro 10 dětí dostatečně prostorná.

Hygiena se provádí v místnosti, která je přístupná z šatny a třídy. Jsou zde dvě toalety, dvě umyvadla, baterie s namíchanou vodou. Každé dítě má svůj věšák se značkou (obrázek) a ručníkem, dále zde mají děti vlastní kartáček na zuby a pastu. WC je vybaveno madly, odpadkovým košem na pleny a policí. Podlaha je pokryta dlažbou.

Na budovu navazuje školní zahrada s pískovištěm, trávnikem, průlezkami, houpačkami a lavičkami pro hry dětí. Vše je uloženo v přilehlé garáži. Na výlety a plavání, kromě jiného způsobu dopravy-autobus, vlak..., využíváme vlastní dopravní prostředek Ford Transit.

MŠ nemá vlastní vývařovnu, strava je donášena ze ZŠ Struhlovsko, nebo si ji děti nosí z domova. Způsob dopravy odpovídá hygienickým požadavkům. Během dne mají děti k dispozici vodu nebo ovocné šťávy (v zimních měsících čaj). Děti do žádného jídla

nenutíme, snažíme se, aby alespoň ochutnaly. Praní prádla probíhá ve vlastní prádelně, kde je i prádlo uskladněno.

Provoz zajišťuje:

- ředitel – Mgr. Zdeněk Škrobánek
- učitelky MŠSp
- asistenti pedagoga
- provozní zaměstnanec

Učitelky MŠSp se sebevzdělávají, sledují nabídky sebevzdělávání, účastní se vzdělávacích akcí. Jednají a chovají se tak, aby byli vždy na profesionální úrovni v souladu se společenskými pravidly. Služby pedagogů jsou organizovány tak, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče. Dále je poskytnuta logopedická péče u klinického logopeda, kam dochází děti s rodiči v dohodnutých termínech.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola speciální je jednotřídní s celodenním provozem od 6:00-15:30. Ve třídě je zapsáno 10 dětí ve věku od 3 do 6-7 let (nejdříve však od dvou let) se speciálními vzdělávacími potřebami = dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Zápis do mateřské školy probíhá v měsíci květnu (od 2. do 16. května), po předchozí domluvě je možné nás navštívit i během školního roku na případnou prohlídku zařízení a následné rozhodnutí pro přihlášení dítěte do MŠSp.

O přijetí dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitel mateřské školy na základě písemného vyjádření školského poradenského zařízení, popřípadě také registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost. Přijetí dítěte bez speciálních vzdělávacích potřeb je v kompetenci ředitele (v případě volné kapacity školy).

K předškolnímu vzdělávání jsou přednostně přijímány děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Konkrétní kritéria pro přijetí dítěte zveřejní ředitel MŠ současně se zveřejněním termínu a místa zápisu (webové stránky a vstupní dveře do MŠSp).

Nově přijaté děti mají možnost adaptační doby. V této době mohou být rodiče po dohodě s paní učitelkou společně s dětmi ve třídě a účastnit se společných činností. Děti se postupně seznamují s novým prostředím, personálem i kolektivem dětí. Pedagogové respektují potřeby dítěte, navozují situace klidu a pohody, reagují citlivě a přirozeně, projevují empatii k dětem. Žádné z dětí není zvýhodňováno. Učitelky se snaží neustále motivovat děti, dostatečně děti chválí a pozitivně hodnotí. Děti se učí pravidlům soužití, dostává se jim jasných a srozumitelných pokynů. Hlavním cílem je vytvořit kamarádské společenství ve třídě. Adaptační pobyt zároveň slouží i k diagnostice.

Dětem je poskytnuta odborná péče klinického logopeda, kam dochází děti s rodiči v pravidelných intervalech a v dohodnutých termínech. Dětem v mateřské škole speciální je poskytnuta pravidelná logopedická prevence.

Rodiče (zákonní zástupci) platí úplatu za předškolní vzdělávání, která činí 800,- Kč měsíčně + stravné.

Děti přicházejí do MŠSp do 8:00 hod., pozdější příchod je možný na základě ústní nebo telefonické domluvy. Rodiče jsou povinni předat dítě učitelce. Učitelka za ně odpovídá od doby, kdy je převezme od rodičů nebo jejich zástupců až do doby, kdy je opět předá. Omluvit dítě ze stravy je možné dle platných podmínek Jídelny Struhlovsko.

Po příchodu do třídy se každé dítě přivítá s paní učitelkou podáním ruky a pozdravem „Dobrý den“. Následuje výběr hry, či aktivity, kterou chce dítě dělat. Dítěti, které je nerozhodné, je hra či jiná aktivita nabídnuta. V rámci těchto ranních chviliek učitelka plní krátkodobé individuální činnosti s dětmi (logo chvilky, grafomotorické cvičení, orientace v řadě ..., obrázkové čtení, hmatová cvičení, diferenciac barev.....)

Po spontánní hře následují činnosti řízené pedagogem. Spontánní hry a řízené činnosti nejsou časově omezeny – jsou dostatečně pružné, umožňuje reagovat na potřeby dětí. Často jsou zařazovány pohybové, hudební aktivity, výtvarné a pracovní činnosti. Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělání. Je zde uplatňován individuální přístup učitelky. Děti pracují svým tempem. Plánování činností vychází z potřeb dětí. Děti nejsou přetěžovány.

Učitelky mají při výkonu své souběžné práce stejné postavení, plní stejné povinnosti, proto se musí umět pohotově zastoupit.

Činnosti, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů ve třídě – řízená činnost, vycházka, hygiena, oběd, uložení k odpočinku.

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku podle počasí. Délka pobytu venku závisí na klimatických a povětrnostních podmínkách. Mají dostatek volného pobytu nejen na zahradě, ale i v interiéru MŠ. Je respektována individuální potřeba aktivity, spánku, odpočinku. Děti ke spánku na lůžku nenutíme. Jednou týdně jezdí děti, dle individuálních možností, na bazén. V zimních měsících chodíme 1x/14 dní do sauny a vířivé vany přímo v budově DC. Celoročně se účastníme muzikoterapie (cca 12-15 lekcí/rok), canisterapie, která probíhá 1x/14 dní. Při příznivém počasí jezdíme na koně.

Hygiena je zařazována mezi jednotlivými činnostmi či dle potřeby dětí.

Při stravování jsou respektovány potřeby dítěte a to tak, že u svačinek si děti, kterou mohou, chodí pro svačinku sami, ostatním ji přineseme. Děti mají vždy možnost tzv. si přidat nebo jídlo nechat. Vždy se snažíme, aby alespoň ochutnali, do jídla děti nenutíme. U hlavního jídla je princip téměř stejný. Horkou polévku naléváme přímo do talířků na stole, pro druhé si chodí sami (dle možností). Děti, které mají omezenou pohyblivost rukou – krmíme. Vedeme děti k estetickému a kulturnímu stolování.

V rámci prevence zubního kazu se v naší mateřské škole děti seznamují se správnou technikou čištění zubů. Děti mají možnost si po každém obědě zuby vyčistit.

Odpolední klid dodržují všechny děti. Unaveným je umožněn klidný spánek, ostatním klidné odpočinkové činnosti.

Během školního roku se účastníme:

- výletů do širokého okolí
- exkurze: hasiči, policie, knihovna, lékárna, ...
- návštěva divadelních představení
- besídky (vánoční, ke dni matek)
- projektových dnů se ZŠ
- canisterapie
- muzikoterapie
- relaxační jízdy na koni

Režim dne MŠSp

6:00-8:00	scházení dětí, spontánní ranní aktivity + činnosti nabídnuté učitelkou
8:00-8:30	individuální činnost pro rozvoj osobnosti
8:30-9:00	pohybové chvílky a zdravotní cviky, ranní kruh, řízená přímá činnost dle tematického týdne
9:00-9:20	hygiena, dopolední svačina
9:20-9:30	hygiena, příprava na pobyt venku
9:30-11:30	pobyt venku

11:30-12:00	hygiena, příprava stolování, oběd
12:00-12:15	příprava na odpočinek, odchody domů
12:15-14:00	odpočinek, relaxace na lehátku s četbou, individuální činnosti nabídnuté učitelkou
14:00-14:20	hygiena, odpolední svačina
14:20-15:30	odpolední spontánní činnosti, nabídnuté činnosti, postupný odchod dětí z mateřské školy

MŠSp spolupracuje s těmito školskými zařízeními:

- SPC Mohelnice
- SPC Olomouc logopedická
- SPC Olomouc
- SPC Olomouc pro děti s vadami sluchu
- SPC Valašské Meziříčí pro děti se sluchovými vadami
- SPC Zlín pro zrakové vady
- SPC Nový Jičín
- SPC Flajšar Hranice
- PPP Hranice a Přerov

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči by měla panovat oboustranná důvěra a otevřenost, respekt a ochota spolupracovat. Rodiče budou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v MŠSp děje prostřednictvím učitelek a písemných informacích na nástěnkách.

Učitelky informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o pokrocích v rozvoji a učení. Domlouvají se o společném postupu při jeho výchově i vzdělávání. Pedagogové chrání soukromí rodiny. Jednají s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi, nezasahují do života a soukromí rodiny. Nabízejí rodičům poradenský servis, respektují jejich přání.

Učitelky pravidelně s rodiči hovoří o aktivitách školky, o zapojení dítěte. Aktualizují informativní nástěnky, včas informují rodiče o všech plánovaných záměrech.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

ŠVP učitelkám umožňuje pracovat samostatně – mají možnost uskutečňovat své nápady. Je to dokument otevřený, který se na základě evaluačních činností může dotvořit.

Záměrem školního vzdělávacího programu „S veselou písničkou projdeme naší školičkou“ je rozvoj osobnosti dítěte, její individuality, jejího vzdělávacího potenciálu s celkovým citovým postojem vůči ostatním lidem, světu kolem nás, k člověku a jeho práci, k rodině, k přírodě, k vlastnímu zdraví a k lidovým tradicím a zvykům. Mottem pro naši práci je přísloví: „*Kdo si zpívá, krásu vidí, nikomu nic nezávidí.*“

K cílům školního vzdělávacího programu patří rámcové cíle:

- rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
- osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí
- a dílčí cíle – v oblastech biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní a environmentální, které jsou uspořádány do vzdělávacích oblastí (dítě a jeho tělo; dítě a jeho psychika; dítě a ten druhý; dítě a společnost; dítě a svět)

Na co klademe důraz

- na smysluplné učení a samostatné myšlení dětí, učíme děti řídit vlastní učení a přebírat zodpovědnost za vlastní práci, proces učení je pro nás stejně důležitý jako výsledek, proto poskytujeme dítěti rozmanité zdroje učení a podnětné prostředí
- orientujeme se na dítě – nabízíme dětem vzdělávání odpovídající jejich potřebám, schopnostem a zájmům, podporujeme jejich individuální rozvoj i vzájemnou spolupráci, důležitá je pozitivní atmosféra a radost z učení
- na propojení vzdělávacích oblastí, tvořivost denní nabídky, spojení vzdělávacích témat se sociálním učáním a uplatňování hlavní vzdělávací metody, kterou je pro děti hra
- na emoční prožitky dětí v řízených činnostech a aktivitu dětí prožitkovým učáním s posilováním zvědavosti – to vše v pohodové atmosféře
- na rozvoj předčtenářských a předmatematických schopností dětí, a to nejen v posledním roce před zahájením povinné školní docházky
- na logopedickou péči

Školní vzdělávací program je rozdělen do čtyř integrovaných bloků podle ročních období. Organizace vzdělávání v jednotlivých třídách se uskutečňuje dle **TVP** a jemu odpovídajícímu **týdennímu výchovně vzdělávacímu programu**, ale vždy s ohledem na individuální možnosti a schopnosti jednotlivých dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, blíže specifikovanými v jejich individuálních vzdělávacích plánech. Za tímto účelem je organizace vzdělávání pružná, zohledňuje aktuální situace i náladu dětí popř. jejich momentální zdravotní stav. Integrované tematické bloky se MŠ snaží pravidelně doplňovat dle aktuálního dění ve společnosti. Využívá nabídky divadelních a dramatických souborů, které svým programem tyto bloky doplňují.

Volbou vhodných forem a metod v průběhu celého výchovně – vzdělávacích procesu se učitelky MŠ snaží pracovat s dětmi tak, aby při ukončení předškolního vzdělávání dítě (dle svých možností) dosáhlo co nejvyššího stupně *klíčových* životně důležitých *kompetencí*. Cesta k našim cílům:

- vzdělávání dětí maximálně přizpůsobujeme vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
- respektujeme individualitu každého dítěte
- každému dítěti poskytneme pomoc a podporu v míře, kterou individuálně potřebuje, v kvalitě, která mu vyhovuje
- vycházíme ze znalosti aktuálního rozvojového a zdravotního stavu dítěte
- pedagogické aktivity připravujeme tak, aby probíhaly v rozsahu potřeb jednotlivých dětí
- pro realizaci našich cílů využíváme metod prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí
- vše zakládáme na přímých zážitcích dětí
- podporujeme dětskou zvědavost a potřebu objevovat
- podporujeme radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové
- snažíme se poskytovat takové vzory chování a postoje, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné
- uplatňujeme aktivity spontánní i řízené a dbáme o jejich vyváženost
- didaktický styl vzdělávání zakládáme na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte
- chceme být průvodcem dítěte na jeho cestě za poznáním, připravujeme prostředí a nabízíme dítěti příležitosti, jak poznávat, přemýšlet, chápat a porozumět sobě i všemu kolem sebe

Od 1. 9. 2012 vešel v platnost materiál „*Konkretizované očekávané výstupy*“, který doplňuje dokument Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. S tímto dokumentem byly učitelky seznámeny a pracují s ním. Tento materiál je k dispozici každé učitelce. S pomocí těchto výstupů se učitelky MŠ snaží v rámci integrovaných bloků sestavit cílenou vzdělávací nabídku tak, aby byla smysluplná a účelná. Kladou důraz na práci s těmito výstupy zejména při práci s dětmi v posledním roce před zahájením povinné školní docházky.

5.1. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

RVP PV vychází ve své základní koncepci z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Z toho důvodu je RVP PV základním východiskem i pro přípravu vzdělávacích programů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpurných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpurných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpurná opatření realizuje mateřská škola.

Podpurná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpurná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpurná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpurných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Stanovené rámcové cíle i očekávané výstupy ŠVP jsou pro všechny děti společné. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpurnými opatřeními má pedagog na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami pedagog zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpurná opatření.

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpurnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpurnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel úzce s rodiči a dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpurnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto dětí škola umožní:

- příznivé klima prostředí – klidné a podnětné prostředí
- zajistí zvýšený bezpečnostní dohled
- uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání
- realizaci a naplňování všech stanovených podpurných opatření
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, ŠPZ, v případě potřeby spolupráci s dalšími odborníky
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy
- přítomnost asistenta pedagoga, dle stupně přiznaného podpurného opatření
- zajistit další podmínky podle druhu a stupně postižení

Podpůrná opatření – pravidla, průběh tvorby, realizace a vyhodnocování

V průběhu měsíců září a říjen učitelka na základě pečlivé pedagogické diagnostiky vyhodnotí děti, které potřebují podpůrná opatření a po konzultaci s ředitelem školy určí také, zda bude dítěti vypracován PLPP nebo bude zákonným zástupcům doporučena návštěva ŠPZ.

Podpůrná opatření 1. stupně

Pokud na základě pedagogické diagnostiky zjistíme, že má dítě obtíže při vzdělávání, zpracují třídní učitelky, po konzultaci s ředitelem školy, Plán pedagogické podpory dítěte (PLPP), který mj. zahrnuje popis obtíží (jeho oslabených funkcí - např. s motorickou obratností, špatnou koncentrací pozornosti, s úchopem pomůcek, s rozvojem vnímání, řeči, s verbální obratností, s dovedností reprodukovat a pamatovat si instrukce i zadání práce, střídání činností a respektovat tempo dítěte.) a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu.

PLPP bude vyhodnocen nejpozději po třech měsících. Podkladem pro zpracování PLPP je ŠVP. S PLPP seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

Nebude-li poskytování podpůrných opatření prvního stupně postačující, doporučí škola vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení (ŠPZ). Zprávu z vyšetření obdrží zákonní zástupci dítěte, škola dostane doporučení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory.

Podpůrná opatření 2. – 5. stupně

Podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2 až 5 stupně je doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte. K poskytnutí poradenské pomoci školského poradenského zařízení dojde na základě uvážení zákonného zástupce, doporučení ředitele mateřské školy nebo OSPOD.

Ředitel školy určí pedagogického pracovníka odpovědného za spolupráci se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami (§ 11 vyhlášky č. 27/2016 Sb.).

Ředitel školy zahájí poskytování podpůrných opatření 2 až 5 stupně bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce (§16 odst. 1 vyhlášky 27/2016 Sb.)

Individuální vzdělávací plán = IVP (§3 a §4 vyhlášky č. 27/2016 Sb.)

IVP zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka. Individuální vzdělávací plán se zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka.

Zpracování a provádění individuálního vzdělávacího plánu zajišťuje ředitel školy ve spolupráci se školským poradenským zařízením, třídních učitelek, zákonných zástupců a asistenta pedagoga.

Individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka.

Škola seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem.

IVP průběžně hodnotí třídní učitelky, popř. ve spolupráci s asistentem pedagoga (minimálně 1x za 3 měsíce).

Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka.

Podkladem pro zpracování IVP je ŠVP.

Se zákonnými zástupci jsou realizovány individuální konzultace, dle potřeby, min. 2x za školní rok.

Pokud zákonný zástupce dítěte přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil ŠPZ za účelem nastavení podpůrných opatření ve vzdělávání dítěte a způsobil tak dítěti obtíže při vzdělávání (protože škola sama dostatečná podpůrná opatření vytvořit nemůže) může se škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD) a v souladu se zákonem o sociálně právní ochraně dětí požádat o součinnost.

Ukončení poskytování podpůrného opatření 2 až 5 stupně = je-li z doporučení školského poradenského zařízení zřejmé, že podpůrná opatření 2 až 5 stupně již nejsou potřeba. V takovém případě se nevyžaduje informovaný souhlas zákonného zástupce, s ním se pouze projedná (§ 16 odst. 4 školského zákona a § 11, § 12 a § 16 vyhlášky č. 27/2016 Sb.)

Cílem PLPP a IVP je zajistit pro děti v mateřské škole podmínky, které reflektují a všestranně rozvíjí jejich možnosti a dovednosti s ohledem na aktuální situaci, vývojový stupeň a zdravotní stav.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy.

Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Mateřská škola, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání, v takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat

při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Mateřská škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti, případně zajistí realizaci stanovených podpůrných opatření ŠPZ pro podporu nadání v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

5. 2. Vzdělávání dětí mladších tří let

Legislativa umožňuje rodičům podávat žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání i u dětí mladších tří let.

Vzdělávání dvouletých dětí má svá specifika a proto se naše škola snaží o to, aby byly v co nejvyšší míře respektovány vývojové potřeby těchto dětí.

Sociální a fyzická zralost dítěte mezi druhým a třetím rokem je odlišná

Hrubá motorika se začíná rozvíjet, dítě začíná skákat, udržet rovnováhu, chodí po schodech. Staví z kostek, snaží se uchopit tužku, čará. Má rádo pohybové hračky. Začíná oslovovat se „já“, „ty“, používá množného čísla, začíná používat pádové otázky, tyká druhým osobám. Chlapci používají ženské koncovky. Pojem vlastní osoby je neustálený, začíná vzdorovat, jsou časté výbuchy zlosti. Tvoří teprve krátké věty.....

U těchto dětí se zaměřujeme především na následující:

1. Oblast biologická

Stimulovat a podporovat růst a nervosvalový vývoj dítěte, podporovat fyzickou pohodu, zlepšovat tělesnou zdatnost, rozvíjet pohybové a manipulační dovednosti dětí, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je ke zdravým životním návykům..... zejména:

- umět požádat dospělého o pomoc při používání WC
- postupně vést děti k samostatnému používání WC
- umět si umýt ruce a utírat se do ručníku
- vyhrnout si rukávy před umýváním, nestříkat vodu na podlahu a zrcadlo
- používat kapesník nejdříve s dopomocí, smrkat nejdříve z jedné, pak z druhé dírky, postupně samostatně smrkat do kapesníku
- spolupracovat s učitelkou při oblékání a svlékání, při ukládání oděvu a obuvi na určené místo
- projevovat snahu při obouvání a zouvání bot

2. Oblast psychologická

Rozvíjet duševní pohodu dítěte, psychickou zdatnost a odolnost, rozvíjet řeč, city, vůli, kreativitu..... zejména:

- uspokojovat základní psychické potřeby – potřebu bezpečí, přijetí a jistoty
- rozvíjet a podporovat pozitivní zvláštnosti osobnosti dítěte
- podporovat radostné prožívání, chválit za úspěch a povzbuzovat při neúspěchu
- postupně dodržovat základní pravidla chování a jednání: podporovat vznik dětských přátelství, neubližovat si navzájem, dodržovat zdvořilostní návyky (pozdravit, poděkovat, oslovit, poprosit, požádat), dbát na bezpečnost (nebezpečí na silnici, neznámí lidé, cizí psi, elektrický proud)

3. Oblast interpersonální

Podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti, ke kamarádovi, k dospělému, kultivovat a obohacovat vzájemnou komunikaci, rozvíjet komunikační dovednosti verbální i neverbální.

4. Oblast sociálně kulturní

Uvést dítě do společenství ostatních lidí, do života v lidské společnosti i do světa kultury a umění, naučit je přijmout morální a estetické hodnoty a podílet se na utváření společenské pohody.

5. Oblasti environmentální

Seznamovat dítě s prostředím, ve kterém žije a vytvářet pozitivní vztah k němu, rozvíjet úctu k živé i neživé přírodě.

Soustředíme se především na:

- úzkou spolupráci s rodinou a adaptační proces
- stimulaci motorických dovedností, uspokojení potřeby pohybové aktivity
- podporu rozvoje poznávacích procesů – nabídka vhodných hraček – vkládaček, jednoduchých stavebnic s velkými dílky, zvukových hraček atd.
- rozvoj komunikace – rozvoj řeči a slovní zásoby – říkanky spojené s rytmiizací a pohybem, dětská leporela atd.
- učení nápodobou – u dítěte převažuje volná hra, prostor pro pohybové aktivity, prostor pro zkoumání, objevování, experimentování a tomu přizpůsobené hry, hračky, materiály
- osamostatňování – schopnost ovládat vyměšování, samostatně se najíst ...
- dostatek času na sebeobsahu – podpora, povzbuzení, pomoc
- úpravu materiálních a psychosociálních podmínek – bezpečný prostor ve třídě i na zahradě, případná úprava režimu dne
- optimální využívání úvazků pedagogických pracovníků

Podmínky pro vzdělávání

Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let jsou ve škole zajištěna opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, prostorových i materiálních podmínek, včetně přizpůsobení organizace vzdělávání.

Věcné podmínky

Prostředí poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb i hru dětí a zároveň bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne, jak je uvedeno v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. Průběžně budeme doplňovat stávající hračky a didaktické pomůcky (dle věkové hranice vhodnosti použití hračky na obalu výrobku) pro věkovou kategorii 2 – 3 let.

Hygienické podmínky

Stávající hygienické předpisy pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let jsou již zohledněny (viz vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů). Děti mohou používat nočníky (zajistit adekvátní vymývání a dezinfekci). K dispozici je přebalovací stůl, který respektuje intimitu dětí při přebalování a krytý náslapný odpadkový koš s nožním ovládním na použité pleny.

Pro ukládání hygienických potřeb dětí je vyčleněn dostatečně velký prostor ve skříních v šatně. V případě potřeby využíváme sprchu umístěnou ve spodním patře budovy (v sauně).

Životospráva

V oblasti životosprávy je denní režim upraven dle potřeb dětí (zejména v souvislosti s individuální potřebou aktivity, odpočinku nebo spánku jednotlivých dětí).

Personální podmínky

Je optimálně využita maximální možná výše úvazků pedagogických pracovníků. Rozpis přímé pedagogické činnosti pedagogů je stanoven tak, aby bylo možné co největší souběžné působení pedagogů, v rámci třídy mateřské školy v organizačně náročnějších částech dne, alespoň v rozsahu 2,5 hod.

Organizace vzdělávání

Z hlediska organizačního zajištění chodu umožňujeme dětem zejména individuálně přizpůsobený adaptační režim, dostatek času na veškeré aktivity včetně převlékání a stravování. Organizace vzdělávání je plně v kompetenci ředitele mateřské školy.

Stravování

Při přijetí dítěte do mateřské školy po dohodě se zákonným zástupcem dítěte je stanoven způsob a rozsah stravování dítěte, a to tak, aby se dítě, je-li v době podávání jídla přítomno v mateřské škole, stravovalo vždy. To znamená, že má nárok na stravování formou přesnídávky, oběda a svačiny, a to v souvislosti s délkou dohodnutého pobytu v mateřské škole. Školní stravování se řídí stanovenými výživovými normami a rozpětím finančních limitů na nákup potravin (vyhláška č. 107/2005 Sb., o školním stravování). Množství stravy poskytované pro tyto děti je vhodné přizpůsobit podle jejich individuální potřeby.

Bezpečnostní podmínky

Se zajištěním bezpečnosti úzce souvisí již výše zmíněné podmínky, jejichž optimální nastavení může eliminovat případná bezpečnostní rizika. Je zajištěno, aby se děti mladší 3let vzdělávaly nejvýše ve druhém nadzemním podlaží. Děti ve věku od 2 do 3 let jsou skupinou osob se zvýšeným požárním rizikem.

Obsah vzdělávání

Obsah vzdělávání bude vycházet z ŠVP PV „S veselou písničkou projdeme naší školičkou“, učitel musí respektovat odlišnost v přístupu k dětem od 2 do 6 (7) let.

5. 3. Autoevaluace mateřské školy a hodnocení výsledků vzdělávání

Mateřská škola systematicky hodnotí jednotlivé oblasti, které mají přímou souvislost s předškolním vzděláváním.

K tomu slouží vnitřní evaluace, neboli autoevaluace, která je procesem vlastního průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, podmínek i organizace, realizovaným uvnitř mateřské školy.

Autoevaluace:

- poskytuje škole zpětnou vazbu ke korekci vlastní činnosti a současně slouží jako východisko pro další práci,
- je nezbytnou a samozřejmou součástí práce mateřské školy,
- probíhá na úrovni školy či na úrovni třídy, může ji provádět ředitel školy, pedagogický sbor i každý jednotlivý učitel. Ředitel může vyhodnocovat nejen práci druhých, ale také svoji vlastní. Na základě jednotlivých zjištění a poznatků hodnotí ředitel vzdělávací výsledky, jednotlivé zaměstnance i mateřskou školu jako celek a přijímá konkrétní opatření.
- mateřská škola hodnotí svou práci systematicky, komplexně a pravidelně, podle předem připraveného plánu.

Pravidla hodnocení:

- předmět evaluace
- metody a techniky evaluace
- časový plán
- odpovědnost učitelů a dalších pracovníků

Z hlediska komplexnosti mateřská škola sleduje:

- soulad ŠVP (TVP) s RVP PV;
- plnění cílů ŠVP (TVP);
- způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání (zpracování a realizace integrovaných bloků);
- práci učitelů (včetně jejich sebereflexe);
- výsledky vzdělávání (pedagogická diagnostika);
- kvalitu podmínek vzdělávání v kontextu RVP PV.

Do hodnocení podmínek vzdělávání jsou zapojeni všichni zaměstnanci školy, rodiče i partneři školy. Autoevaluaci si škola vytváří sama a tvoří povinnou součást pedagogické dokumentace třídy a školy.

Důležitou oblastí autoevaluace je posuzování výsledků vzdělávání, které učitel průběžně a systematicky provádí za využití metod a nástrojů pedagogické diagnostiky. Pedagogická diagnostika je součástí pedagogické evaluace. Nejedná se o hodnocení jednorázové, ale i průběžné.

Individualizace vzdělávání vyžaduje sledovat rozvoj a osobní vzdělávací pokroky u každého dítěte a ty se dokumentují.

Mateřská škola sleduje a hodnotí přehledně, smysluplně a účelně. Písemné záznamy, případně další doklady vypovídající o dítěti a jeho pokrocích jsou důvěrné a přístupné pouze učitelům mateřské školy, ČŠI, popř. rodičům. Učitel je využívá při každodenní práci, při tvorbě PLPP nebo IVP, pro komunikaci a spolupráci s rodiči. Hodnocení výsledků vzdělávání vyžaduje úzkou spolupráci všech učitelů.

Na základě zjištěných poznatků ředitel školy a učitelé nejen navrhují a provádějí potřebné úpravy vzdělávacích podmínek, ale také projektují vlastní pedagogickou činnost zaměřenou na rozvoj klíčových kompetencí dítěte.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

6.1. „Podzim se chlubí dětem“

6.2. „Vločky, vločky, bílé peří“

6.3. “Přišlo jaro, kdo ho se mnou pozdraví?”

6.4. „Louka voní létem“

„PODZIM SE CHLUBÍ DĚTEM“

Charakteristika bloku: Seznámení se s novými kamarády a prostředím. Ovoce a zelenina. Práce na poli. Moje tělo a zdraví. Podzim (znaky, barvy). Dopravní výchova. Odlet ptáků.....

Dílčí cíle	Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj a užívání všech smyslů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ smyslové hry (poznávání předmětů hmatem, čichem, chutí) ▪ psychomotorické hry 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ chůze do schodů, ze schodů, běh, poskoky, ▪ chůze a běh po nerovném terénu ▪ překonávání překážek ▪ manipulační hry, práce s předměty různých velikostí ▪ konstruktivní činnosti ▪ grafické činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, „ledu“, ve vodě, písku) ▪ ovládání koordinace ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházení s předměty denní potřeby...)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomění si vlastního těla 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ relaxační hry, dechová cvičení ▪ hudební činnosti a hudebně pohybové hry a aktivity 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu ▪ ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
<ul style="list-style-type: none"> ▪ osvojení si věku přiměřených praktických dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí ▪ praktické činnosti (vaření, pečení, práce s keramikou, modelování) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ artikulační hry pro rozvoj mluvidel, využívání usnadněné komunikace ▪ poslech pohádek (čtených, vyprávěných) ▪ prohlížení knih, časopisů (povídání u 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pojmenovávat většinu toho čím je obklopeno ▪ a obrázky ▪ správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči

	<ul style="list-style-type: none"> obrázků) ▪ seznámení s říkadly a básněmi, recitace, zpěv písní ▪ hry se jmény kamarádů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ domluvit se slovy i gesty, improvizovat ▪ porozumět slyšenému
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) ▪ její kultivace 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hry sociálních rolí, námětové hry ▪ spontánní hra ▪ práce s nůžkami, lepidlem, barvami, papírem, přírodním materiálem ▪ třídění podle druhu, barvy, materiálu ▪ konstruování ze stavebnic, písku ▪ hudební, taneční, dramatické aktivity 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího) ▪ využívat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) ▪ záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost ▪ nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným ▪ vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj paměti a pozornosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru ▪ činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů souvisejících s denním řádem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, nahore, dole...), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer..., jaro, léto...), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj schopnosti sebeovládání 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hry a činnosti ve skupinách ▪ dramatizace pohádky ▪ spontánní hry 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odloučení se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory ▪ vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení ▪ ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim svoje chování
<ul style="list-style-type: none"> ▪ poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získávání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ estetické a výtvarné činnosti (dramatické, výtvarné, hudební, pohybové) ▪ cvičení poznávání pocitů a nálad a jejich vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prožívání radosti ze zvládnutého a poznaného ▪ přijímat pozitivní ocenění, svůj případný neúspěch a vyrovnávat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky

<ul style="list-style-type: none"> ▪ osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sledování pohádek a příběhů ▪ návštěvy divadelních představení ▪ běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem či dospělým 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ respektování předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti ▪ těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním ▪ přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hry s pravidly ▪ společenské hry ▪ dramatické, hudební a hudebně pohybové hry 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je ▪ dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržování herních pravidel
<ul style="list-style-type: none"> ▪ posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hry sociálních rolí ve skupině ▪ aktivity podporující sbližování dětí ▪ činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina, mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi) ▪ běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i dospělým 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ navazovat kontakty s dospělým, kterému je dítě svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho ▪ spolupracovat s ostatními
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vytváření pro sociálních postojů (rozvoj sociální citlivost, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ společenské hry ▪ společná setkávání, povídání, naslouchání druhému ▪ četba, vyprávění a poslech příběhů a pohádek s etickým obsahem a poučením – povídání o obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porozumět běžným projevům emocí a nálad ▪ chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umá či neumí apod.), že osobní, respektive osobnostní odlišnosti jsou přirozené ▪ respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se sním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ společenské hry ▪ dramaturgie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými

<p>sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v MŠ, zapojení do nového kolektivu, přivyknutí režimu ▪ aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí 	<p>i dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokynu apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat ▪ dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair ▪ adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznamování se světem lidí, kultury, umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ námětové hry ▪ návštěva ostatních oddělení ZŠ a MŠ – DC ▪ pobyt na zahradě, vycházky po okolí MŠ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně, a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ návštěva divadelního představení ▪ společenské zábavy, slavnosti (narozeniny, svátek) ▪ hudební, výtvarné, dramatické, pohybové činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat ▪ zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, knížkami a věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky po okolí MŠ, orientace v blízkém okolí ▪ aktivity zaměřené k získávání praktické 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově MŠ, v blízkém okolí) ▪ porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění,

	orientace v obci (vycházky do ulic, města, parku, návštěvy obchodů)	vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole <ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti
<ul style="list-style-type: none"> ▪ osvojení si dovedností a poznatků potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí a k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vytvoření živého koutku přírody ve třídě (sazení kyticek) ▪ sbírání a úklid listí ▪ praktické činnosti, při nichž se dítě seznamuje s různými druhy materiálů, získává zkušenosti s jejich vlastnostmi ▪ konstruování z přírodních materiálů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pozorování přírody a změn v přírodě ▪ vycházky po okolí, hry na školní zahradě, dětském hřišti, konstruování z písku ▪ činnosti podporujících sebeobsluhu (oblékání, svlékání, obouvání a vyzouvání bot, skládání a ukládání oblečení do přihrádek, poznávání svého oblečení) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) ▪ všimnout si změn a dění v nejbližším okolí ▪ rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádku a škod, upozornit na ně
<p>Klíčové kompetence:</p> <p><i>k učení:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dítě má zájem o poznávání a učení se nového - dítě uplatňuje známé a opakované, ale také nově získané zkušenosti <p><i>k řešení problémů:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - děti mezi sebou dokáží řešit první konflikty - s pomocí řeší problémy, na které nestačí <p><i>komunikativní:</i></p>		

- využívá svých komunikačních schopností k dorozumívání se
- rozšiřuje svou slovní zásobu

sociální a personální:

- dítě je ohleduplné vůči druhým lidem
- dokáže se adaptovat na nové prostředí

činnostní a občanské:

- podílí se na spoluvytváření a dodržování společných pravidel
- vnímání přírody a sounáležitosti s ní

2. integrovaný blok

přibližně 14 týdnů

„VLOČKY, VLOČKY, BÍLÉ PEŘÍ“

Charakteristika bloku: Martin na bílém koni. Mikuláš a jeho družina. Advent. Vánoční zvyky a tradice. Tři králové. Zimní sporty. Zvířátka v lese. Zdraví. Karneval-masopust. Režim dne.

<i>Dílčí cíle</i>	<i>Vzdělávací nabídka</i>	<i>Očekávané výstupy</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj fyzické i psychické zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vycházky, chůze zasněženou krajinou ▪ zimní sporty ▪ relaxační a odpočinkové činnosti ▪ zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
<ul style="list-style-type: none"> ▪ osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ činnosti zaměřené k poznávání lidského těla ▪ jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pojmenovat části lidského těla, některé orgány (včetně pohlavních znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho promnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem ▪ mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ činnosti směřující k prevenci úrazů a prevenci nemoci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ konstruktivní a grafické činnosti ▪ manipulační hry ▪ překonávání překážek ▪ zimní sporty ▪ manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj řečových schopností a jazykových 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zpěv, básničky, říkadla, slovní hříčky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat)

dovedností receptivních i produktivních	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo ▪ poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů 	<p>říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ správně vyslovovat, ovládat dech, tempo, intonaci řeči
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ divadelní představení ▪ dramatizace pohádky, příběhu ▪ sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sledovat a vyprávět příběh nebo pohádku ▪ domluvit se slovy i gesty, improvizovat
<ul style="list-style-type: none"> ▪ osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využití metody globálního čtení ▪ činnosti k procvičování pravo-levé orientace (řazení obrázků, předmětů do řady zleva doprava) ▪ činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (prohlížení knížek a časopisů, novin, výukové programy na PC, sledování televizních programů pro děti) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poznat napsané své jméno ▪ sledovat očima zleva doprava ▪ projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu sledovat divadlo, film, užívat telefon
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) ▪ námětové hry a činnosti ▪ smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost ▪ učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit ▪ zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu, rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vytváření základů pro práci s informacemi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ činnosti zaměřené k vytváření (chápaní) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, médií apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno ▪ postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
<ul style="list-style-type: none"> ▪ posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant (např. manipulační hry, zkoumání 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení

	vlastností předmětů, manipulace s předměty)	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj poznatků, schopností, dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ činnosti zajišťující spokojenost a radost, ▪ činnosti vyvolávající veselí a pohodu ▪ činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem) a v čem jsou si podobní 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, radost, soucítění, spokojenost, strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) prostředí a cizím prostředí ▪ být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
<ul style="list-style-type: none"> ▪ získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ spontánní hra ▪ příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních neverbálních 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým ▪ kooperativní činnosti ve dvojicích, skupinkách 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ spolupracovat s ostatními ▪ přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství ▪ odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
<ul style="list-style-type: none"> ▪ osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.) ▪ hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod. ▪ hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ spolupracovat s ostatními ▪ vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) ▪ bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ různorodé společné hry a skupinové aktivity umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu a výsledcích ▪ setkávání se s literárním, dramatickým, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé ▪ vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat

<p>a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané</p>	<p>výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písni, sledování dramatizací, divadelních scének) 	<p>základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji), sledovat a rozlišovat rytmus</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování ▪ hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává ▪ aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí ▪ uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících děti před nebezpečím 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi ▪ mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
<ul style="list-style-type: none"> ▪ pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ekologicky motivované hravé aktivity (ekohry) ▪ smysluplné činnosti přispívající k péči 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě

	o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí	i ostatní v jeho okolí chovají ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
<p><i>Klíčové kompetence:</i></p> <p><i>k učení:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - soustředí se, dokáže udržet pozornost, - má zájem o objevování nového a užívání získaných zkušeností <p><i>k řešení problémů:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatně řeší známé a opakující se problémy a situace - všímá si problémů ve svém okolí <p><i>komunikativní:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatně se dorozumívá slovy i gesty podle svých možností a schopností - rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně používá nová slova <p><i>sociální a personální:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - podřizuje se skupině, dodržování pravidel a návyků - dokáže se rozhodovat o svých činnostech <p><i>činnostní a občanské:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dbá o osobní zdraví a bezpečí své i druhých, chovat se ohleduplně - má zájem o druhé i o to, co se kolem něj děje 		

„PŘIŠLO JARO, KDO HO SE MNOU POZDRAVÍ?“

Charakteristika bloku: Zima se loučí. Jaro – znaky. Jarní květiny. Ptáci. Zvířata na dvorku. Povolání. Velikonoce. Měsíc knihy. Den Země. Záchrané složky. Život v trávě. Velikonoce. Město a vesnice. Maminka má svátek.

<i>Dílčí cíle</i>	<i>Vzdělávací nabídka</i>	<i>Očekávané výstupy</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.) ▪ manipulační, konstruktivní a grafické činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou ▪ ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
<ul style="list-style-type: none"> ▪ osvojení si věku přiměřených praktických dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracovní a sebeobslužné činnosti (hygiena, stolování, oblékání, úklid, úprava prostředí) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutiny, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) ▪ příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobní bezpečí a vytváření zdravých životních návyků ▪ činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ artikulační, řečové sluchové hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti ▪ komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ formulovat otázky, hodnotit slovní výkony, odpovídat, slovně reagovat ▪ podle svých možností vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větech

<ul style="list-style-type: none"> ▪ osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ grafické napodobování symbolů, tvarů, některých čísel, písmen (svého jména) ▪ hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech ▪ rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich funkci ▪ poznat některá písmena, číslice, popř. slova
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností ▪ přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí ▪ učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
<ul style="list-style-type: none"> ▪ posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ ▪ nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.) ▪ hry na téma rodina, přátelství apod. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, pomocí hudby, pohybu apod.)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ získání relativní citové samostatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné ▪ činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí ▪ rozhodovat o svých činnostech
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ posilování prosociálního chování a postojů ve vztahu k ostatním lidem (rodině, MŠ, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, přijímat

v dětské herní skupině apod.)		a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
▪ rozvoj společenského i estetického vkusu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ estetické činnosti (hudební, hudebně, pohybové, dramatické, výtvarné) ▪ návštěva výstav, divadelních představení 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně naslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci co bylo zajímavé, co zaujalo)
▪ vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, ▪ tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů z přírodnin aj.) ▪ porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
▪ rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé ▪ pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystému (les, louka, rybník apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – je svět přírody, tak i lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
<p><i>Klíčové kompetence:</i></p> <p><i>k učení:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí - raduje se z toho, co samo dokázalo, zvládlo <p><i>k řešení problémů:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti - při řešení problémů využívá dosavadních zkušeností, fantazii a představivost <p><i>komunikativní:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí slyšenému, slovně reaguje - v běžných situacích komunikuje bez zábran s dětmi i dospělými podle svých možností 		

sociální a personální:

- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším

činnostní a občanské:

- má základní představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje

„LOUKA VONÍ LÉTEM“

Charakteristika bloku: Život na louce. Z pohádky do pohádky. Den dětí. Výlet do ZOO. Výlet k vodě. Těšíme se do školy. Kam pojedou na prázdniny.

<i>Dílčí cíle</i>	<i>Vzdělávací nabídka</i>	<i>Očekávané výstupy</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj fyzické i psychické zdatnosti, pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky, ovládnutí pohybového aparátu i tělesných funkcí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hry a aktivity v přírodě (vycházky, výlety) ▪ lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky) ▪ konstruktivní a grafické činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládnout samostatně základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí ▪ ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s grafickým a výtvarným materiálem....) ▪ koordinovat lokomoci a další polohy těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
<ul style="list-style-type: none"> ▪ osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí ▪ mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ samostatný slovní projev na určité téma (podle individuálních schopností) ▪ společné diskuse, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým) podle individuálních schopností ▪ přednes, recitace, dramatizace, zpěv 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) ▪ porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu psanou podobou jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest ▪ grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a komunikativní funkci ▪ poznat některá písmena a číslice, popř. slova
<ul style="list-style-type: none"> ▪ osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje

<p>(abeceda, čísla)</p>	<p>pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikace</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové) ▪ činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ ▪ chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, méně, stejně, první, poslední apod.)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastního názoru, rozhodování a sebehodnocení ▪ příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalost a sebeovládání ▪ spontánní hra ▪ estetické a tvůrčí aktivity (výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomovat si své limity a možnosti (své silné i slabé stránky) ▪ uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je ▪ vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných, či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v MŠ, v herní skupině apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ společenské hry, společné aktivity ▪ hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému ▪ četba příběhů a pohádek 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. ▪ respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební, a dramatické ▪ činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účasti dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, ▪ divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

<ul style="list-style-type: none"> ▪ vytváření podvědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ práce s knihami, časopisy, encyklopediemi ▪ využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte ▪ práce s literárními texty, obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií ▪ hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
<p><i>Klíčové kompetence:</i></p> <p><i>k učení:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se nejen spontánně, ale i vědomě - klade otázky, s dopomocí hledá na ně odpovědi <p><i>k řešení problémů:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů - vymýšlí nová řešení problémů a situaci s dopomocí <p><i>komunikativní:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky - ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní <p><i>sociální a personální:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů - při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně <p><i>činnostní a občanské:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje - uvědomuje si svá práva i práva druhých 		

7. PŘEHLED O EVALUAČNÍ ČINNOSTI ŠKOLY

7.1. DOKUMENTY ŠKOLY – ŠVP, TVP

Evaluace integrovaných bloků	
Cíl:	vyhodnotit naplnění stanovených cílů v rámci zrealizované vzdělávací nabídky, stanovit případná opatření do dalšího tematického plánu v rámci integrovaného bloku
Čas. rozvrh	vždy po ukončení integrovaného bloku
Nástroje:	- záznam k integrovanému bloku - konzultace učitelek - dle potřeby záznam do přehledu o rozvoji dítěte, konzultace s rodiči
Kdo:	Učitelky

Evaluace týdenních tematických plánů	
Cíl:	zhodnotit soulad v rámci integrovaného bloku, prověřit naplnění stanovených cílů, případná opatření
Čas. rozvrh	po ukončení realizace
Nástroje:	- záznam do TVP - konzultace učitelek
Kdo:	Učitelky

Evaluace individuálních vzdělávacích plánů	
Cíl:	zhodnotit osobní pokroky dětí
Čas. rozvrh	1x za ¼ roku + závěrečné hodnocení na konci školního roku
Nástroje:	- záznam do archu - konzultace učitelek - konzultace s rodiči
Kdo:	Učitelky

Záznamy o rozvoji dítěte	
Cíl:	vytvořit přehledy o rozvoji, vývojových pokrocích dítěte
Čas. rozvrh	listopad, březen
Nástroje:	- záznamy do archů - konzultace učitelek - konzultace s rodiči - pedagogické porady
Kdo:	Učitelky

Soulad TVP – ŠVP – RVP	
Cíl:	ověřit soulad TVP – ŠVP – RVP, hodnocení naplňování cílů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce, spoluúčast rodičů
Čas. rozvrh	1x ročně
Nástroje:	- přehledy o rozvoji dětí - fotodokumentace - záznamy - konzultace a pedagogické porady - dotazníky
Kdo:	učitelky, zástupkyně

7.2. PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ

Evaluace uplatněných metod, postupů, forem práce	
Cíl:	Zhodnocení vlastního průběhu vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry v této oblasti v ŠVP
Čas. rozvrh	Průběžně
Nástroje:	- vzájemné hospitace - konzultace pedagogů - hospitace - dotazník + výstup (1x ročně) - pedagogické porady
Kdo:	učitelky, zástupkyně

Osobní rozvoj pedagogů	
Cíl:	uplatnění nových poznatků z DVPP ve vlastní práci, autoevaluace vlastního vzdělávacího procesu, autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu
Čas. rozvrh	Průběžně
Nástroje:	- konzultace - pedagogické porady - hospitace
Kdo:	učitelky, zástupkyně

7.3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Evaluace materiálních podmínek	
Cíl:	zhodnotit materiální podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP - vybavení tříd /nábytek/ - pomůcky, hračky - zahrada + zahradní vybavení
Čas. rozvrh	1x ročně
Nástroje:	- záznamy z pedagogických porad - konzultace učitelek
Kdo:	Učitelky

Evaluace organizačních podmínek školy	
Cíl:	zhodnotit účelnost a vhodnost organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování cílů ŠVP
Čas. rozvrh	1x ročně
Nástroje:	- konzultace učitelek - dotazníky - záznamy z pedagogických porad
Kdo:	Učitelky

7.4. SPOLUPRÁCE

Evaluace spolupráce s rodinou	
Cíl:	úspěšnost zvolených metod, forem spolupráce a naplnění stanovených cílů v této oblasti V ŠVP
Čas. rozvrh	1x ročně
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - fotodokumentace - rozhovory s rodiči - dotazníky - společné akce
Kdo:	Učitelky

8. PŘÍLOHY

8.1. Plán pedagogických porad a třídních schůzek

8.2. BOZP

8.1. Plán pedagogických porad a třídních schůzek

Plán pedagogických porad

Stálé body: kontrola plnění závěrů
plnění hlavních úkolů ŠVP
diskuse, různé, závěry, kontrola třídní dokumentace

Srpen: 1. Projednání, doplnění a schválení ŠVP
2. Příprava zahájení nového školního roku
3. Příprava třídních schůzek

Listopad: 1. Příprava Mikuláše
2. Příprava Vánoční besídky
3. Hospitační činnost

Leden: 1. Hodnocení výchovné práce za I. Pololetí
2. Hospitační činnost
3. Informace z DVPP

Červen: 1. Hodnocení výchovné práce za II. Pololetí
2. Hodnocení ŠVP
3. Informace z DVPP

Plán třídních schůzek

Tento plán a program třídních schůzek se může měnit nebo doplnit dle potřeb.

Září 1. Organizace školy, třídy, školní řád
2. ŠVP a spolupráce s rodinou
3. Povinné předškolní vzdělávání a z něj vyplývající práva a povinnosti
4. Diskuse, závěry
5. Individuální schůzky s rodiči – zjištění aktuálního zdravotního stavu, změny ve stravování, omezení pohybu.....

Leden – individuální třídní schůzky s rodiči – zhodnocení výchovně vzdělávací práce.....

Červen 1. Hodnocení výchovně vzdělávací práce, hodnocení IVP a spolupráce s rodinou
2. Organizační záležitosti, různé

8.2. BOZP

Bezpečnostní opatření MŠ proti vniknutí cizích osob do budovy školy

1. Provoz MŠ začíná v 6.00 hodin a v tuto dobu odemyká hlavní dveře učitelka MŠ a končí v 15.30 hodin, kdy hlavní dveře uzamyká provozní pracovnice.
2. Prostory MŠ nejsou volně přístupné a musí se zvonit.
3. Rodiče a zákonní zástupci se po zazvonění ohlásí svým jménem a poté jsou vpuštěni do budovy.
4. Zákonní zástupci jsou uvedeni v evidenční listině, nebo mají vyplněné zmocnění podepsané oběma rodiči.
5. Rodiče jsou poučeni o nevpuštění cizích osob do MŠ.
6. Pouštění cizích osob provádí provozní pracovnice, která zjistí důvod návštěvy a zabrání nekontrolovatelnému pohybu po budově.
7. Hlavní brána na zahradu se uzamyká vždy při příjezdu a odjezdu auta.

Osnova poučení dětí před školním výletem MŠ

1. Bezpodmínečně respektovat a plnit pokyny pedagoga.
2. Při cestování dopravním prostředkem se nepřibližovat k okraji nástupiště, dokud dopravní prostředek nezastaví.
3. Nenastupovat ani nevystupovat, dokud pedagog nedá pokyn.
4. Nastupovat a vystupovat z dopravního prostředku jednotlivě, nestrkat se, nepředbíhat ostatní.
5. Při jízdě v dopravním prostředku sedět v klidu, opřený o opěradlo, přidržovat se madel.
6. Sledovat neustále pedagoga.
7. Aby se zabránilo přehřátí dětí v dopravním prostředku, sundat si vrchní vrstvu oblečení, čepice apod.
8. Neodcházet od skupiny, pozorně sledovat výklad pedagoga, plnit jejich pokyny.
9. Při procházce chodit ve dvojicích, používat vestičky, terčíky.
10. Vozovku přecházet po přechodu. Pokud není přechod, vstupovat do vozovky až pokud nejede žádné auto, rozhlédnout se, čekat na pokyn pedagoga, přecházet přímo, zbytečně se nezdržovat.
11. Při hrách neopustit vymezené prostranství.
12. Nesbírat žádné pohozené předměty/injekční stříkačku, sklo, ostré předměty apod. – na nález upozornit pedagoga.
13. Neohrožovat se navzájem házením kamenů, nevhodným zacházením s klacíky apod.
14. Netrhat a nevkładat do úst žádné plody, listy, bobuloviny, houby ani známé jedlé plody
15. Nesahat na žádná živá zvířata ani známá domácí / nebezpečí vztekliny, pokousání, poškrábání/, natož mrtvá.
16. Pozor na hrozící nebezpečí od neznámých lidí.
17. Sledovat učitelku, neodbíhat, znát své jméno, mateřskou školu.
18. Psy nedráždit, přichází-li pes dítě očichat, nebránit se a vůbec nereagovat, mluvit tichým, klidným hlasem, pokusit se zůstat stát, dokud pes neodejde.
19. Při chůzi po schodišti a před budovou – hlavně při vlhkém počasí nebo v zimě, chodit opatrně, přidržovat se zábradlí.
20. Pokud se dítě ztratí, zůstane na místě, nikam neodchází.

Osnova poučení dětí před vycházkou MŠ

1. Bezpodmínečně respektovat a plnit pokyny pedagoga.
2. Při procházce městem (mimo objekt školy) chodit ve dvojicích, používat vestičky, terčíky.
3. Vozovku přecházet po přechodu. Pokud není přechod vstupovat do vozovky, až pokud nejede žádné auto, rozhlédnout se, čekat na pokyn pedagoga, přecházet přímo, zbytečně se nezdržovat.
4. Při hrách neopustit vymezené prostranství.
5. Nesbírat žádné pohozené předměty/ injekční stříkačky, sklo, ostré předměty apod. – upozornit na nález pedagoga.
6. Neohrožovat se navzájem házením kamenů, nevhodným zacházením s klacíky apod.
7. Netrhat a nevkładat do úst žádné plody, listy, bobuloviny, houby ani známé jedlé plody.
8. Nesahat na žádná živá zvířata ani známá domácí (nebezpečí vztekliny, pokousání, poškrábání), natož mrtvá.
9. Pozor na hrozící nebezpečí od neznámých lidí.
10. Sledovat učitelku, neodbíhat, znát své jméno, mateřskou školu.
11. Psy nedráždit, přichází-li pes dítě očichat, nebránit se a vůbec nereagovat, mluvit tichým, klidným hlasem, pokusit se zůstat stát, dokud pes neodejde.
12. Při chůzi po schodišti a před budovou – hlavně při počasí nebo v zimě, chodit opatrně, přidržovat se zábradlí.
13. V zimě venku neolizovat žádné kovové předměty.
14. Pokud se dítě ztratí, zůstane na místě, nikam neodchází.

Osnova poučení dítěte před pobytem na školní zahradě MŠ

1. Bezpodmínečně respektovat a plnit pravidla a dohodu při hře a TV činnostech na zahradě, respektovat pokyny pedagoga.
2. Bezpečně se pohybovat na TV zařízeních, nestrkat se, používat zařízení pouze k účelu, ke kterému je určeno /dohled pedagoga/.
3. Nepoužívat klacky, kameny, hračky proti druhému dítěti.
4. Nedávat do úst písek, neolizovat si ruce.
5. Přiměřené chování na průlezkách, ostatním zařízeních zahrady – nestrkat se apod.
6. Vyhybat se houpačkám, nechodit k nim blízko.
7. Nevstupovat na skluzavku zespoda (nevybíhat ani v botách).
8. Mít pokrývku hlavy, hodně pít při velkém horku.
9. Při jízdě na koloběžkách, tříkolkách, odrážedlech, jízdnicích kolech dbát pokynů učitelky, nestrkat se, nejezdit v protisměru.